Pogled po svetu

Atomksa psihika sodobnosti je za pacifista ali za človeka, ki vojaško ne zna ali ne more misliti, grozljiva. Vemo, da se tisti, ki še nimajo atoma, že več let z vsemi mogočimi razlogi za vojaški atom bore in da je med njimi hočeš nočeš Nemčija na čelu ali vsaj najnevarnejša. Kennedyjev vojaški svetovalec general Maxwell B. Taylor pravi, da imajo ZDA atomsko orožje samo za dva primera: če bodo napadene ZDA in če bi bilo nesporno jasno, da se tak napad pripravlja. Francozom in Nemcem, a predvsem Nemcem je to Taylorjevo mnenje argument, da morajo sami imeti v rokah atomsko strašilo, atomsko zastraševalno orožje. ZDA niso več neranljive, atomsko orožje pa je zaenkrat kakor čebelino želo, pravijo. Čebela v sili piči, pa zato tudi umre. Zato imajo vse čebele žela, ne samo matica, da bi se k njej zatekale: »Umri za nas!« Vsak umira zase. Tudi Angleži l. 1940 niso svojega letalstva žrtvovali za Francijo, ko jim je šlo za glavo. Vojna zoper SZ bo samo takrat konvencionalna, če bo imela tudi Evropa sama atomsko orožje, ki ga bo uporabila, kadar bo sama hotela. Tako nemški militaristi, pravzaprav oficielna Zapadna Nemčja.

Zakaj se jim tako mudi? Prepričujejo svet, da SZ drži stalno prst na usodnem stikalu, da se pogovarja z Zapadom vselej tako, da se igra s pištolo pred nosom sobesednika in izziva kakor nesramen cowboy. Obenem povečujejo vojno psihozo z ugotavljanjem, da je trenutno Vzhod v slabi koži, da je gospodarska olenziva Zahoda potisnila Vzhod v defenzivo, da je njegov vpliv na neangažirani in angažirani svet Azije in Afrike vsak dan manjši, ker je vedno manj kreditov na razpolago, kar je Hruščov sam povedal malijskemu predsedniku Modibo Keiti.

Seveda je za to atomsko psihozo, ki jo kuhajo v Zapadni Nemčiji Berlin. SZ pritiska z Berlinnom, ker je položaj tak, da lahko. Z berlinsko karto v rokah skušajo Nemci plašiti ZDA, češ da je Hruščev naperil strel na enega od Kennedyjevih »essentials«, na bistveno ameriško postavko, da na mreč ameriške čete morajo v Berlinu ostati. Skratka, tudi letošnji hladni kresni čas je poskrbel za vzdušje od nekdaj značilno za nevihto, ki se zbira in ki bo zdaj zdaj sprožila usodne atomslerilije na potrpežljivo zemljo.

Člani varšavskega pakta so v Moskvi poslušali Gromikov ekspoze o nemškem vprašanju. Bilo je rečeno, da je SZ za mirno in razumno ureditev tega in posebej berlinskega vprašanja, da pa mora Zapad tudi dokazati, da mu je prav tako do tega. Pogovori so stagnirali, vendar se obe strani zavedata, da je atomski spopad zaradi Berlina nemogoč. Kljub morečemu ozračju, ki ga zaradi tega izziva Nemčija, se običajni stiki med SZ in ZDA vzdržujejo in celo gosté, to pa svinčeno gmoto atomske groze vendarle vsaj odmika. V Laosu je zmagala teza, da se da vzpostaviti koalicijska vlada. To pomeni, da so ZDA zaradi vojaških ukrepov Patet Lao zaenkrat opustili misel, kako bi z vojaškimi ukrepi okrepili opozicije desničarskih sil. SZ je na koalicijsko vlado tudi pristala in celo Kitajci so izrazili zadovoljstvo nad tem. Kljub koaliciji je tu vojaško in moralno zmago odnesla levica. Razume se, da so tak razvoj v Laosu Amerikanci sprejeli z »zmernim optimizmom«.

Stojimo pred rojstvom alžirske države. Francoski ultraši uvajajo referendum z novimi izseljevanji, kolonisti se izseljujejo, čeprav je začasna vlada ponovno zagotovila evropskemu prebivalstvu„ da bo Alžir spoštoval evianske sporazume. A zločinci OAS so takšni, da se bežeči kolonisti verjetno po pravici vprašujejo, kdaj se bo dvignil kak alžirski Cicero in začel z retoričnim vprašanjem: Quousque tandem... Koliko časa bo OAS še eksploatirala potrpežljivost alžirskega ljudstva?

In seveda, še za marsikatero zlo bi se ljudje na svetu tako vprašali in upravičeno od nekoga pričakovali tudi odgovor.

T. O.

ZAPIS S PLENUMA OBČINSKEGA ODBORA SZDL V SLOVENSKIH KONJICAH

Od splošnega k konkretnemu

Pod vodstvom predsednika GVIDA MRAZA je bil v ponedeljek popoldne razširjeni plenum občinskega odbora SZDL v Slovenskih Konjicah, na katerem so po uvodnih besedah predsednika in sekretarja tov. TURNŠKA razpravljali o nekaterih problemih gospodarjenja in o delu, ki ga naj Socialistična zveza opravi v obdobju, ko na prvo mesto postavljamo izpolnjevanje proizvodnih nalog, štednjo itd.

Razveseljiva je ugotovitev, da se je Socialistična zveza lotila obravnavanja teh nalog z veliko odgovornostjo in zavestjo, da mora prav ona spodbuditi proizvajavce ter vse ostale politične organizacije k skupni akciji za dosego tistih rezultatov v proizvodnji ter na vseh ostalih področjih družbene dejavnosti, ki lahko pripomorejo k stabilizaciji gospodarstva. Značilnost konjiškega plenuma občinskega odbora SZDL pa se je pokazala še v zahtevi, da je treba prelomiti z dosedanjo prakso obravnavanja gospodarskih vprašanj v ozkih krogih strokovnjakov in da je treba ta krog razširiti na vse proizvajavce, na vse delovne ljudi in člane Socialistične zveze. In prav zaradi tega je ta politična organizacija sprejela obveznost za sklicanje širših sestankov svojih članov po vseh krajevnih odborih. Tu bodo razpravljali o vseh vprašanjih industrije, obrti, trgovine itd., v krajih pa, kjer ni ni proizvodnih enot, pa naj bi težišče svojega dela osredotočili na obravnavo družbenih služb, kot šolstva, zdravstva, splošne investicijske politike in podobno. Da bi bili ti sestanki kar najbolj konkretni, bodo nanje povabili tudi zastopnike podjetij, organov delavskega in družbenega upravljanja, ki bodo po potrebi dajali odgovore na vprašanja, kaj so storili, da bi notranje odnose v kolektivih vskladili s potrebami današnjega časa. Gre torej za široko akcijo, ki se bo uveljavila zlasti na konkretnem obravnavanju vprašanj, ki zadevajo tako proizvajavce kot potrošnike in člane Socialistične zveze.

Plenum pa se ni ustavil samo ob problemih industrije in morda še večje obrti ter trgovine, temveč je opozoril tudi na druge dejavnosti, ki morajo biti prav tako vključene v prizadevanja vseh naših ljudi za izpolnjevanje vsakodnevnih nalog. Tako je že razprava opozorila na »velike notranje rezerve« v zdravstvu, socialnem zavarovanju in podobno. Mar številka, da je lani zaradi nesreč pri delu, bolezenskih izostankov in podobno manjkalo vsak dan na delu (v povprečju seve) po 243 ljudi, ne pove veliko?

Značilne so tudi ugotovitve občinske komisije za kontrolo nad delitvijo čistega dohodka. Četudi je rok, ko bi morala podjetja predložiti dokumentacijo o lanski delitvi čistega dohodka, že potekel, je še zmeraj nekaj gospodarskih organizacij, ki te naloge niso opravile. Pa ne samo to, tudi dokumentacija o delitvi čistega dohodka je v mnogih primerih silno pomanjkljiva. Drugod spet, so to delo opravili le strokovnjaki ne da bi na probleme opozorili organe delavskega samoupravljanja. Zato je komisija zavrnila vsakršno dokumentacijo, ki je bila izdelana in obravnavana v ozkem krogu ljudi. O vseh teh rečeh bi se morali dobro pogovoriti ne samo člani delavskih svetov, temveč celotni kolektivi. Ker tega v večini primerov niso storili, se zdi, da tudi sindikalne podružnice niso opravile nalog, ki bi jih morale. Za vzor bi lahko postavili le konjiško Lesno industrijsko podjetje, kjer so te probleme uredili in obravnavali tako, da ni očitkov niti z ene, niti z druge strani.

Spričo nezadovoljivega dela pri urejevanju dokumentacije o delitvi čistega dohodka v podjetjih, se čujejo očitki, ki pa imajo svoj izvor v tistih, ki bi to dokumentacijo morali jasno in razločno posredovati tudi delovnim kolektivom, češ, zdaj pa je občinska komisija tu, ki nam reže kruh in odloča, ali smo izplačali na račun osebnih dohodkov kaj več (ne povedo pa, da na račun tistega povečanja skladov, ki je nastal zaradi gospodarskih instrumentov, ne pa po zaslugi prizadevnosti kolektivov itd.), kot bi po splošnih normah in uspehih lahko. Zaradi tega bo treba še in še govoriti o delu in vlogi občinske komisije, saj je njen glavni namen, da kolektivom pomaga, jih prepričuje in šele nazadnje ukrepa, če bo to sploh potrebno. -mb

Celjski motiv

Nazaj ni poti

Ne moremo in ne smemo nazaj, ampak samo naprej v še večje poglabljanje in utrjevanje delavskega samoupravljanja v naših enotah, je v razgovoru, zakaj je pravzaprav prišlo do izredne aktivnosti mladine, ki je zaposlena na železnici širom po Jugoslaviji, dejal predsednik mladinske organizacije celjskega železniškega vozlišča tovariš MARTIN VRBEK.

Kot je znano, je železniška mladina ostro in odločno reagirala na poskuse nekaterih posameznikov, zlasti iz bivše centralne direkcije, da bi se v pogledu samoupravljanja vrnili na staro pot, na pot centralizma, na sistem vodenja in upravljanja iz enega centra. Mladina pa je rekla — ne! Pot nazaj ni mogoča, četudi ugotavljajo določene napake, ki so se kazale v zadnjem obdobju. Napake pa niso nastale zaradi decentralizacije samoupravljanja, temveč predvsem zaradi centralistične miselnosti in nepravilnega gledanja posameznikov na nov način upravljanja. Če bi dosledno izvajali smernice zakona o reorganizaciji jugoslovanskih železnic, je še dejal tov. Vrbek, potem bi tudi o napakah in slabostih ne mogli govoriti.

Poldrugo leto decentralizacije delavskega samoupravljanja na jugoslovanskih železnicah je prineslo vrsto pozitivnih rezultatov. Železničarji so s polnim razumevanjem ter z vso resnostjo pristopili k reševanju problemov, ki so se prej več let reševali in ki so ostali nerešeni pod sistemom centralistično-administrativnega upravljanja. Hvaležna je ugotovitev po bolj racionalnem koriščenju osnovnih sredstev. Pa še več — nova železniška transportna podjetja, sekcije itd. so združela sredstva za gradnjo ključnih objektov. Pa tudi samostojna delitev dohodka je znotraj kolektivov dosegla svoj namen, saj je stimulirala boljše delo ne le kolektivov, temveč tudi posameznikov. Obstoječe organizacijske strukture zagotavljajo vsem enotam popolno ekonomsko samostojnost ter medsebojno sodelovanje. Z uveljavitvijo decentralizacije samoupravljanja se je pojavilo tudi tesno sodelovanje kolektivov posameznih železniških enot z ljudskimi odbori. Tako je prišlo do skupnega reševanja nekaterih komunalnih problemov. Železničarji so se z vso vnemo vključili v komunalni sistem.

Če bi šli nazaj, je poudaril tov. Vrbek, potem bi izgubili jasno perspektivo za razvoj svojih enot, sekcij, podjetij itd. Prav zaradi tega sklicuje mladina v teh dneh po vsej državi širše sestanke, na katerih najodločneje protestira proti vrnitvi na staro ter ugotavlja uspehe in analizira slabosti, ki so se pojavljale doslej. Mimo tega pa bo mladina jugoslovanskih železnic seznanila z vsebino tega problema najodgovornejše državne, sindikalne in politične voditelje ter jih zaprosila za sprejeme, da bi jim laže obrazložila svoja stališča. M. B.

Hudinjska osemletka

primer vzornega dela

— Šopke, ki vam jih izročajo pionirji, je med drugim dejal predsednik šolskega odbora Vili Špat na skupni seji članov šolskega odbora, starešinskega sveta, učiteljskega zbora in staršev otrok, ki obiskujejo osnovno šolo »Franja Vrunča« na Hudinji, sprejmite kot izraz velike hvaležnosti za pomoč in razumevanje vaših kolektivov pri reševanju nekaterih pomembnih nalog naše ustanove.

Tako je tudi ta gesta izpopolnila prijetno razpoloženje na skupnem sestanku v avli lepe šole, ki je bil v nedeljo dopoldne z namenom, da ocenijo delo v šolskem letu, ki so ga zaključili ter da sprejmejo nekatere napotke za prihodnje prizadevanje. Zato so v uvodnem delu posvetovanja govorili predsednik šolskega odbora Vili Špat o uspehih tega organa upravljanja, nadalje dr. Franc Zupančič o delu starešinskega sveta ter vseh organizacij na šoli, nazadnje pa še upravitelj šole prof. Jakob Medved o učnih uspehih in prizadevanjih učiteljskega zbora za najboljšo dosego ciljev šolske reforme.

Če bi združili vse izgovorjene besede na nedeljskem posvetovanju ter mnenja, ki jih človek dobi ob oceni dela, ki so ga opravili na hudinjski šoli, potem bi šolskega območja ter vzornega prizadenega sodelovanja učiteljskega zbora za lahko rekli, da je ta zavod primer izredvanja učiteljskega zbora za najboljše najboljše pedagoško delo. Hudinjsko šola je tista, ki je znala nase navezati delovne kolektive in jih vključiti v reševanje nekaterih skupnih nalog. To sodelovanje je v minulem šolskem letu najbolj prišlo do izraza pri ureditvi in opremi delavnice za tehnični pouk, saj so kolektivi in društva Ljudske tehnike prispevala samo za delavnico 1,548.000 dinarjev, od tega kolektiv Cinkarne 593.000 ter društva Ljudske tehnike Cinkarne 200.000, Emajlirke 100.000, Klme 355.000 ter IFE 100.000.

Razgibano in živahno pa je bilo tudi notranje delo, ki so ga s pomočjo pionirske in mladinske organizacije, podmladka Rdečega križa ter najrazličnejših krožkov in delovnih brigad usmerjali člani učiteljskega zbora. Izredno pridni so bili pri urejevanju okolja šole. Tu je lep šolski vrt, nadalje športni prostor, ki je že dobil pravo podobo itd. Pri vseh teh delih so učenci opravili 4.564 prostovoljnih delovnih ur.

V minulem šolskem letu je osnovno šolo »Franja Vrunča« obiskovalo 995 rednih ter 28 izrednih učencev, ki so bili razdeljeni v 31 oddelkih. Od rednih učencev jih je 78,56 izdelalo, medtem ko jih je 88,25 takih, ki bodo napredovali v višji razred. Učni uspeh je v letošnjem letu nekoliko slabši, kot je bil v prejšnjem, kar pa pomeni, da je učiteljski zbor dobro konsolidiral notranja merila za ocenjevanje. Značilna in hkrati več ali manj razumljiva je ugotovitev, da je učencem največ preglavic delal angleški jezik, bolj trdo je šlo tudi pri matematiki ter slovenščini.

Četudi bi si želeli še tesnejšega sodelovanja s starši otrok, pa je 128 razrednih roditeljskih sestankov s povprečno 69 odstotno udeležbo staršev lep primer skupnega obravnavanja učnih uspehov in ostalih nalog šole.

Zaključek uspelega zborovanja so učenci šole izkoristili še za to, da so izročil ravnatelju zavoda prof. Jakobu Medvedu lep šopek rožic ter mu zaželeli na novem delovnem mestu veliko uspehov, sreče in zadovoljstva. To mu želimo tudi mi. -mb

PRAVO POLETJE

v prvi polovici julija

V zadnjem obdobju smo lahko zabeležili izredno veliko nenavadnih vremenskih sprememb. Bili so primeri, ko je živo srebro v jutranjih urah padlo tudi pod ničlo, medtem, ko je bilo dopoldne po sedem do osem stopinj nad ničlo. Po hladnih in deževnih dnevih je zdaj znova nastopilo toplo vreme, ki bo po nekaterih predvidevanjih trajalo še nekaj časa.

Zdaj, ko se je začela sezona letnih dopustov in ko se naši delovni ljudje pripravljajo, da preživijo čas letnega odmora ob morju, v planinah ali ob jezerih, se znova pojavlja vprašanje, kakšno bo vreme v tem času. Na to vprašanje je vremenoslovec-amater Boris Koljčicki takole povedal:

Toplo vreme bo trajal nekaj dni. Proti koncu juni lahko vnovič pričakujem hladnejše in spremenljiv vreme z dežjem. Takšno ne stalno vreme bo trajalo d začetka julija. Takoj zate bo nastopilo obdobje prave ga poletja s hudo vročino i sončnimi dnevi. Tudi pada vin bo v tem času zelo malo

Pravo poletje bo trajalo d približno 20. julija, ko se po novno pričakuje vdor atlant skega zraka, z njim pa tud dež. Vse to bo trajalo približ no sedem dni. Proti konc julija bo ponovno zavladal obdobje suhega vremena vročino. To bo tudi najtoplej še obdobje letošnjega poletja Toplo vreme bo značilno tu di za prvo polovico avgusta medtem ko bo v drugi pre vladovalo zmerno toplo.

V ŠENTJURJU SO ODPRLI

ekspozituro KOMUNALNE BANKE

Ob navzočnosti najvidnejših predstavnikov Komunalne banke v Celju, nadalje okrajnega ter občinskega ljudskega odbora in prav tako zastopnikov delovnih kolektivov šentjurske občine so v sredo dopoldne odprli v Šentjurju ekspozituro celjske komunalne banke.

V tej na novo osnovani bančni enoti bodo opravljali vse posle okoli hranilnih vlog, potrošniških posojil, žiro računov privatnikov ter dajanja kreditov iz občinskega stanovanjskega sklada. Za šefa ekspóziture je bil imenovan tov. Franc Dobovičnik.

Želja po ustanovitvi lastn bančne ustanove v Šentjurju j stara že nekaj let; vendar je bil neuresničljiva predvsem zarad pomanjkanja ustreznih prostorov

Kratek odmor

RADIA CELJE

Te dni so v teku zadnji pos za priključitev celjske relejne ra dijske postaje časopisno založni škemu podjetju »Celjski tisk Formalno se bo celjski radio okviru nove organizacijske enot oglasil prvega julija. Ker pa mo rajo biti do primo predaje oprav ljena še nekatera tehnična del kot namestitev novih aparatur i podobno, celjski radio od 23. d vključno 29. junija ne bo im lastnih oddaj. Zato pa bo tudi času med 17. in 18. uro posredo val program ljubljanske radij ske postaje.

TO IN ONO iz konjiške občine

NEZADOVOLJSTVO ZARADI UKINITVE ŽELEZNIŠKEGA PROMETA

V Slovenskih Konjicah in krajih, skozi katere je prej vozil mali konjiški vlak, niso nič kaj zadovoljni z ukinitvijo železniškega prometa ter z njegovo preusmeritvijo na avtobusnega in kamionskega. To lahko sklepamo tudi po pismu, ki ga je občinski ljudski odbor naslovil pristojnemu republiškemu organu in v katerem med drugim ugotavljajo, da je dostava blaga zdaj slabša kot je bila prej. Zlasti nezadovoljivo poteka preskrba teh krajev s premogom. Plan preskrbe s premogom so doslej izpolnili s komaj desetimi odstotki. Na občini v Konjicah menijo, da bi mariborsko železniško transportno podjetje moralo vsaj še nekaj časa, zlasti pa tako dolgo, dokler ne bi uredili cesto od Poljčan do Zreč, zadržati tovorni železniški promet.

Seveda, to so mnenja, ki pa se križajo z utemeljitvijo, zakaj se je železniško podjetje odločilo za preusmeritev prometa. To so mnenja, ki jih navzlic samostojnosti železniškega podjetja ne kaže prezreti, saj izražajo voljo in želje tamošnjih prebivavcev.

TUDI TURIZEM

Če lahko tako rečemo, da so v Vitanju, na območju konjiške občine, napravili prvi resnejši korak k poživitvi turizma, pa zdaj želja po razširitvi turizma preveva tudi druge kraje Dravinjske doline. Lepo osnovo za razvoj turizma imajo v Špitaliču, pa tudi v nekaterih drugih krajih. Seveda pa bodo morali misliti še na ureditev glavne ceste, ki pelje skozi dolino ob Dravinji. Ne glede na to, pa je razveseljivo že dejstvo, da so tudi tu spoznali velike koristi, ki jih lahko prinaša turizem.

PRIPRAVE ZA SESTAVO OBČINSKEGA STATUTA

Komisija za sestavo osnutka občinskega statuta je pridno na delu. Trenutno pripravljajo teze za razpravo o posameznih poglavjih novega občinskega statuta. Vse kaže, da so se dela lotili z veliko odgovornostjo.

Prizadevanja občinskega ljudskega odbora za postavitev solidnih temeljev za nadaljnji razvoj turizma pa se kažejo tudi v pripravljenosti občine, da sodeluje pri natečaju za dodeljevanje kreditov za gradnjo novega hotela in ne nazadnje v namenu, da z ureditvijo cestišča pomaga pri gradnji bencinske črpalke v Slov. Konjicah.

MANJ SVETOV — BOLJŠE DELO

Občinski ljudski odbor v Slov Konjicah je že proti koncu la skega leta združil nekatere sve te. Zanimivo je, da so se kmal pokazali izredno zadovoljivi r zultati tega ukrepa. Tako so sej svetov zdaj bolj živahne. Tudi primerov, da bi se kateri sve ne sestal, ali da bi bila seja z radi slabe udeležbe nesklepčn kar se je prej navzlic vsemu d gajajo. Zdaj prihajajo na sej vsi člani z veliko prizadetost in željo, da bi s svojim delo pomagali obravnavati in reševa določena vprašanja.

Tajništvo ljudskega odbora p se je istočasno zavzelo, da so v sveti dobili delavne strokov tajnike, ki pripravljajo gradiv za seje. Zato je solidno delo sve tov zajamčeno tudi s te plati.